

Nr 240.

Af herr **Lindhagen m. fl.**, *om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående aflösning af lägenhetsinnehafvares besittningar på enskilda domäner.*

En föregående motion, nr 239, hvari ifrågasatts tvångsaflösning af beroende småbruk, innefattar ock grunder för enahanda frigörelse i skäligen fall af beroende lägenheter.

Riksdagen har redan år 1907 begärt förslag till »åtgärder särskildt med anlitande af expropriation, i ändamål att vid fisklägen, stations-samhällen och andra områden på landet, där en sammanträngd befolkning bor eller kan uppstå, i enlighet med hvad i skrifvelsen närmare angifvits, på ett mera tillfredsställande sätt än hittills ordna förhållandena med afseende å redan befintlig eller för samhällets utvidgning erforderlig tomtmark». Särskildt ville man befria husägare, som endast hade viss tids tomtupplåtelse, från beroendet af jordägaren.

Med lika stort skäl kan emellertid samma hjälp påfordras af lägenhetsägare i en myckenhet andra fall. Det klagas från alla håll i landet öfver den bekymmersamma ställning, hvari små bostadsägare befinna sig, som ej haft annan utväg än att utan betryggande villkor på jordägarens nåd slå sig ned på ett litet stycke mark samt där uppfört en bostad åt sin familj och kanske äfven odlat något där omkring. Det kan icke vara riktigt, att dessa människor skola vara beröfvade allt skydd och merendels på det ena eller andra sättet utan ersättning fräntagas hvad de med arbete och kostnader nedlagt på jorden.

På grund här af och då expropriationskommittén i sitt förslag inskränkt sig till hvad 1907 års riksdag ifrågasatt, hemställes,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära förslag till lagstiftningsåtgärder i ändamål att äfven i andra skäligen fall utöfver dem, som åsyftats i 1907 års förenämnda riksdagsskrivelse, må kunna åstadkommas aflösning ytterst genom expropriation (tvångs-aflösning) af lägenhetshafvares besittningar på enskilda domäner.

Stockholm den 27 januari 1911.

Carl Lindhagen.

Sven Linders.

Nils Persson.

Nr 241.

Af herr **Lindhagen m. fl.**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående expropriation i vissa fall af mark för bildande af nya jordbruk m. m.*

Uti två föregående motioner (nr 239 och 240) har påyrkats åtgärder för att i skäligen fall befria beroende småbrukare och lägenhetsinnehafvare från jordägarens godtycke genom tvångsafflösning af småbruket eller lägenheten.

En annan tvingande nödvändighet är, att staten har ett medel i sin hand, hvarigenom i erforderliga fall kan anskaffas mark till nya jordbruk samt till nya lägenheter för bostäder eller andra samhällsnyttiga ändamål.

Det är nämligen så, att på många håll finnes ingen sådan jord att få, därför att jorden ligger under storgods (bolagsdomäner eller herrgårdar). På andra trakter åter, där jord hålles till salu, sker det oftast på spekulation till ockerpris. Jord måste därför mångenstädes tvångsvis anskaffas och med hänsyn till folkets stora fattigdom förvärfvas